

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE HRVATSKE

Broj 29 - God. XXXIX (CXLV)

Zagreb, utorak 19. srpnja 1983.

Poštarina plaćena u Pošti
 41000 Zagreb

SADRŽAJ

	Strana
296. Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora	447
297. Rješenje o utvrđivanju cijena poljoprivrednih i šumskih proizvoda, reprodukcijonog materijala i usluga u poljoprivrednoj proizvodnji	455
298. Poslovnik Ustavnog suda Hrvatske	456
299. Odluka Ustavnog suda Hrvatske broj U/I-101/1982 od 16. lipnja 1983.	461
300. Odluka Ustavnog suda Hrvatske broj U/IV-152/1983 od 16. lipnja 1983.	462
301. Odluka o dopunama Odluke o utvrđivanju radnih mjesta na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem	462
302. Odluka o elementima standarda društvene brige o djeci predškolskog uzrasta	463
303. Zaključak o izboru 100 sudaca Osnovnog suda udruženog rada u Zagrebu	466
Ispravak Pravilnika o legitimaciji ribarskog inspektora	468
Ispravak Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o privrednom i sportskom ribolovu, gajenju i lovu riba i drugih morskih životinja, te o vadenju morskog bilja	468

296

Na temelju člana 78. stav 1. i 2. Zakona o prostornom planiranju i uređivanju prostora („Narodne novine“, broj 54/80) Republički komitet za građevinarstvo, stambene i komunalne poslove i zaštitu čovjekove okoline u sporazumu s Republičkim sekretarijatom za narodnu obranu donosi

PRAVILNIK

o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom određuju se pojedini sadržaji prostornih planova, smjernice za planiranje prostora, prostorni standardi i normativi te postupak izrade i donošenja

pojedinih dijelova prostornih planova koji su od važnosti za zaštitu od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti (u daljnjem tekstu: mjere zaštite).

Planiranjem mjera zaštite u prostornim planovima i njihovim provođenjem u uređivanju prostora treba da se broj, opseg i posljedice elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti svedu na najmanju moguću mjeru.

Član 2.

Mjere zaštite moraju biti sadržane u koncepciji i rješenjima:

- prostornih planova društveno-političkih zajednica,
- prostornog plana područja posebne namjene,
- generalnog urbanističkog plana,
- provedbenih planova i
- drugih prostornih planova koje donose skupštine općina.

Mjere zaštite moraju biti također sadržane u uvjetima uređenja prostora te u procesu uređivanja zemljišta i izgradnje objekata.

Član 3.

Elementarnim nepogodama, u smislu ovog pravilnika, smatraju se nepogode određene zakonom kao što su:

- potresi od 6 i više stupnjeva po Mercalli-Cancani-Siebergovoj skali, olujni i orkanski vjetrovi od 8 i više bofora, poplave, suše, tuča, jači proljetni mrazovi, izvanredno velika visina snijega, sniježni nanosi i lavine, nagomilavanje leda na vodotocima, odronjavanje zemljišta i druge elementarne nepogode koje ugrožavaju živote ljudi ili uzrokuju štetu na imovini većeg opsega, i

- nesreće uzrokovane požarom, eksplozijom, prometnim udesima, rušenjem brana na vodotocima i akumulacionim jezerima, epidemijom, biljnim i stočnim bolestima, radio-aktivnim i drugim zagađivanjem zraka, vode, tla i namirnica i drugim sličnim pojavama koje mogu ugroziti živote većeg broja ljudi ili uzrokovati štetu na imovini većeg opsega.

S elementarnim nepogodama, u smislu ovog pravilnika, izjednačuje se i znatno iscrpljenje ili uništenje pojedinih prirodnih resursa, raspad tehničkih sistema (opskrba vodom, strujom i drugim vrstama energije, zbrinjavanje otpadnih voda i krutog otpada, prijevoz ljudi i materijalnih dobara, prijenos informacija i sl) i znatno smanjenje fosilnih goriva za vrijeme rekonstrukcije fizičkih struktura ovisnih o ovoj vrsti izvora energije i druge slične pojave.

Mjere zaštite od elementarnih nepogoda iz stava 1. ovog člana obuhvaćaju preventivne mjere koje se poduzi-

maju u slučaju neposredne opasnosti od elementarnih nepogoda, mjere sudjelovanja u zaštiti kada nastupe elementarne nepogode, mjere ublažavanja i otklanjanja neposrednih posljedica nastalih djelovanje elementarnih nepogoda kao i druge mjere kojima se smanjuje opasnost od elementarne nepogode.

Član 4.

Ratnim opasnostima, u smislu ovog pravilnika, smatraju se: napad razornim, zapaljivim, nuklearnim, biološkim, kemijskim i drugim borbenim sredstvima koji proizvode rušenja, požare i radiološke, biološke i kemijske kontaminacije odnosno ugrožava živote i zdravlje ljudi.

Mjere zaštite od ratnih opasnosti iz stava 1. ovog člana obuhvaćaju: sklanjanje ljudi i materijalnih dobara u skloništa i druge zaštitne objekte, te na pogodna manja ugrožena mjesta u blizini rada i stanovanja, zbrinjavanje ugroženih i nastradalih, zamračivanje, radiološko-biološko-kemijsku zaštitu, efikasnu medicinsku pomoć, zaštitu od požara, rušenja i eksplozija i druge mjere utvrđene propisima.

Član 5.

Potrebe općenarodne obrane u prostornom planiranju i uređivanju prostora posebno se izražavaju u zahtjevima koje postavlja nadležni savezni i republički organ i organizacija u skladu s odredbama saveznih i republičkih zakona o općenarodnoj obrani i propisa donesenih na osnovi tih zakona.

Član 6.

Prostorni planovi sadrže sve podatke o mjerama zaštite kao i podatke o potrebama općenarodne obrane koje su organi iz člana 5. ovog pravilnika izrazili u obliku tehničkih podataka.

Kod javnih uvida prostornih planova, dijelovi planova koji sadrže tajne podatke iz stava 1. ovog člana ne stavljaju se na javni uvid.

Planirana infrastruktura i plan režima uređenja prostora (na primjer zona zabrane izgradnje, zona zabrane sječe šume i sl) iz prostornog plana moraju zadovoljavati potrebe općenarodne obrane iz stava 1. ovog člana.

II. SADRŽAJ PROSTORNIH PLANOVA

Član 7.

Prostorni planovi, osim sadržaja određenog drugim propisom, obavezno imaju i sadržaj propisan ovim pravilnikom.

Član 8.

Prostorni plan društveno-političke zajednice sadrži naročito:

- rješenja s obzirom na potrebe općenarodne obrane u cjelini,
- rješenja s obzirom na sklanjanje stanovništva i materijalnih dobara,
- zone ugroženosti prema planovima obrane,
- zone ugroženosti od elementarnih nepogoda,
- broj, strukturu i razmještaj stanovništva,
- strukturu, kapacitet, razmještaj privrednih i neprivrednih djelatnosti,
- kapacitet, razmještaj i način rada mreže i objekata infrastrukture (prometnice, vodovod i kanalizacija, energetika i dr. s odgovarajućim objektima i uređajima).

Član 9.

Generalni urbanistički plan sadrži naročito:

- prostorni razmještaj centara, stambenih i radnih zona, zelenih površina, objekata - uređaja i mreže komunalne infrastrukture,

- način rada privrednih i neprivrednih djelatnosti u ratu,

- sistem postojećih i planiranih zelenih površina koje povezuju centar grada s okolnim prostorom,

- promet i veze u ratnim uvjetima,

- uvjete za izgradnju i uređenje objekata za zaštitu ljudi (mreža skloništa, pravci evakuacije i izvlačenja, gustoća naseljenosti i izgrađenosti),

- mrežu prirodnih i izgrađenih izvorišta vode za gašenje požara,

- sistem podzemnih objekata i zračnih koridora koji su od važnosti u iznimnim uvjetima,

- uvjete za planiranje mjera zaštite u provedbenim planovima i uvjetima uređenja prostora.

Član 10.

Sadržaj mjera zaštite u prostornom planu područja posebne namjene ovisit će od veličine i karakteristika područja posebne namjene za koje se plan donosi odnosno od njegovog značenja za narodnu obranu i zaštitu od elementarnih nepogoda.

Član 11.

Provedbeni urbanistički plan sadrži naročito:

a) Tekstualni dio:

- analizu stanja i ocjenu urbane i fizičke strukture (stambena, društvena, industrijska izgradnja, prometnice, komunalna infrastruktura),

- proračun povredivosti fizičkih struktura (domet ruševina, protupožarne barijere),

- osnovne podatke o sklonišnim objektima (lokacija, oblik, veličina i broj etaža),

- razmještaj i uređenje objekata za zaštitu stanovništva (vrsta, kapacitet, otpornost),

- namjenu i način korištenja sklonišnih objekata u miru,

- rješenje opskrbe vodom u iznimnim uvjetima;

b) Grafički dio:

- točnu lokaciju svakog skloništa s oznakom vrste i veličine skloništa te oznakom ulaza i izlaza izvan zone rušenja (mreža skloništa),

- potrebni stupanj zaštite za planirano područje,

- predviđen broj stanovnika, radnih mjesta i ljudi koji se mogu zateći u određenom području,

- zone gravitacije za svako sklonište,

- oznaku funkcije skloništa u miru,

- razmještaj vodoopskrbnih objekata i uređaja koji će se koristiti u iznimnim uvjetima,

- uređene pristupe izvorištima voda za gašenje požara,

- grafičku provjeru primjene zajedničkih prostornih normativa i standarda koji su određeni ovim pravilnikom.

Član 12.

Plan uređenja manjeg naselja sadrži naročito:

- analizu stanja i ocjenu fizičke strukture (stambena, društvena, industrijska namjena, prometnice, komunalna infrastruktura),

- proračun povredivosti fizičkih struktura (domet ruševina, širina prometnica, požarne barijere),

- razmještaj objekata za zaštitu stanovništva (vrsta, kapacitet, položaj i veličina skloništa ili drugog zaštitnog objekta - ojačani podrumi, porodična skloništa),

- izbor objekata za dvonamjensku funkciju skloništa,

- rješenje opskrbe vodom i iznimnim uvjetima s razmještajem odgovarajućih objekata i uređaja.

III. SMJERNICE ZA PLANIRANJE PROSTORA

Član 13.

Koncepcija i rješenje prostornog plana mora se zasnivati na načelima organizacije prostora koja njegovu provedivost svodi na najmanju moguću mjeru.

Posebnu pozornost treba posvetiti prirodnim resursima:

- spriječiti zagađivanje tla, površinskih, a naročito podzemnih voda,
- identificirati, izdvojiti i staviti pod poseban režim korištenja zone koje štite izvorišta i rezerve kvalitetne pitke vode,
- ograničiti eksploataciju mineralnih sirovina čije su rezerve značajno smanjene.

Član 14.

U planiranju namjene i režima uređenja poljoprivrednog zemljišta treba osigurati slijedeće mjere zaštite:

- štiti poljoprivredno zemljište od nenamjenskog korištenja, degradacije i pretvaranja u neplodno tlo,
- utvrditi i posebno zaštititi najkvalitetnije poljoprivredno zemljište,
- staviti pod zaštitu ugroženo poljoprivredno zemljište,
- revitalizirati i privesti poljoprivrednoj ili šumskoj namjeni, kad je to moguće, neplodno zemljište koje ne služi određenoj namjeni,
- iznimno, kada se prostornim planom dokaže posebna društvena potreba, može se poljoprivredno zemljište, ali samo slabije kvalitete, pretvoriti u građevinsko zemljište,
- pretvaranje dijela poljoprivrednog zemljišta u građevinsko ili drugo neplodno zemljište treba izravno uvjetovati plaćanjem iznosa potrebnog za revitalizaciju odnosno podizanje boniteta jednake površine drugog poljoprivrednog zemljišta slabije kvalitete,
- otvaranje eksploatacionog polja mora biti uvjetovano obaveznom sanacijom po prestanku njegove eksploatacije,
- poticati i provoditi komasacije i melioracije poljoprivrednog zemljišta.

Član 15.

Šume i šumsko zemljište treba štiti na način određen za poljoprivredno zemljište u članu 14. ovog pravilnika i osigurati slijedeće mjere zaštite:

- spriječiti prekomjernu eksploataciju i devastaciju šuma, a poticati pošumljavanje goleti,
- osigurati osnove za racionalno gospodarenje šumama i šumskim zemljištem, naročito zamjenom vrsta četinjačama, kako za šume u društvenom vlasništvu tako i za šume u vlasništvu građana,
- povezati šume u sistem koji siže do parkova u centru najvećih gradova,
- podići odgovarajuće šumske komplekse u blizini većih gradova kada oni ne postoje,
- ispresijecati velike komplekse poljoprivrednog zemljišta trakama šume, u cilju postizanja ekološke ravnoteže i povezivanja u jedinstven sistem.

Član 16.

U pogledu sistema naselja i urbanizacije osiguravaju se slijedeće mjere zaštite:

- usporiti društveno-ekonomskim mjerama daljnji rast republičkog i makroregionalnih centara, kako po broju stanovnika tako i po koncentraciji proizvodnih djelatnosti i obimu fizičke strukture, a rast regionalnih centara podrediti njihovom stvarnom značenju u mreži naselja, te poticati rast centara nižeg reda;

- planirati razvoj mreže naselja, od republičkog centra do samostalnog seoskog naselja, koja će:

1) ravnomjerno rasporediti stanovništvo na način da se osigura korištenje ukupnog poljoprivrednog i šumskog zemljišta, šuma i drugih prirodnih bogatstava,

2) rasporediti sekundarne djelatnosti (industrijske i druge proizvodne pogone) i pripadajuće potrebno stanovništvo na način da se:

a) u gravitacionim zonama lokalnih centara zaposli višak poljoprivrednog stanovništva koji mora neophodno u njima ostati kako bi se mogli održavati osnovni objekti društvenog standarda,

b) u općinskim centrima ili uz općinske centre zaposli najmanje onoliki broj stanovništva koliki je potreban za održavanje objekata društvenog standarda i pripadajućih tercijarnih djelatnosti mikroregije (općine),

c) u regionalnim centrima osigura broj i vrsta takvih radnih mjesta koji omogućavaju stvaranje većih proizvodnih cjelina i komplementarnu proizvodnju,

d) u republičkom i makroregionalnim centrima sadrži i razvija samo složena proizvodnja obzirom na veliki izbor visokokvalificirane radne snage,

3) rasporediti objekte društvenog standarda od lokalnog do republičkog centra s obzirom na zadovoljavanje svakodnevnih, povremenih i iznimnih potreba stanovništva za ovom vrstom objekata,

4) funkcionalno biti usklađena s mrežom infrastrukture magistralnog, regionalnog i lokalnog karaktera,

5) razmjestiti sve funkcije u prostoru na način da se putovanja stan - objekti društvenog standarda i stan - radno mjesto svedu na minimum;

- usmjeriti proces urbanizacije sela na područja koja se demografski prazne, prvenstveno na brdsko-planinska područja;

- razmještaj privrednih djelatnosti u prostoru mora težiti međusobnom nadopunjavanju proizvodnje na relaciji veliki grad - malo naselje;

posebnu pozornost treba posvetiti stanju u razvoju proizvodne kooperacije s malom privredom koja predstavlja oblik potpune proizvodne disperzije;

- izbjegavati preveliku koncentraciju stambene i turističke izgradnje;

- sačuvati građevinski fond u naseljima koja ostaju bez stanovništva;

- spriječiti dalji razvoj naselja uz prometnice, a postojeća naselja uz prometnice rekonstruirati.

Član 17.

Za odgovarajuću organizaciju prometa potrebno je:

- planirati policentrični prometni sistem,
- planirati željezničke pravce za dulje relacije,
- da osnovu cestovnog sistema čine kvalitetne ceste nižeg reda dok autoceste treba graditi samo u neophodnom opsegu.

Član 18.

Kod planiranja opskrbe energijom treba osigurati slijedeće mjere:

organizirati regije, gradove, gradske četvrti, objekte i stanove na način da se osigura maksimalni učinak pasivnog korištenja sunčeve energije,

- planirati lokalne izvore energije (male hidrocentrale na potocima, direktno korištenje sunčeve energije (kolektori), energije vjetra (elise), drva i drugih lignoceluloznih otpadaka, bioplina i geotermalne energije) kao dopunu velikim energetske sistemima koji mogu djelovati i samostalno,

- strukturirati velike energetske sisteme u male samostalne sisteme.

Član 19.

Kod planiranja komunalnih objekata i djelatnosti potrebno je da se:

- u gornjim tokovima rijeka, kada je to moguće, izgradi mreža manjih akumulacija,

- velike vodoopskrbne sisteme strukturira u više samostalnih jedinica,

- nakon puštanja u pogon velikih vodoopskrbnih sistema održavaju i dalje lokalni, alternativni vodoopskrbni sistemi,

- postupa s komunalnim i industrijskim otpadom tako da se on prerađuje u sekundarne sirovine, dok se biološki otpad treba usmjeriti u proizvodnju hrane odnosno gnojenje zemljišta,

- izgradnjom i rekonstrukcijom gradova i gusto naseljenih područja omogući strukturiranje grada u niz samostalnih jedinica, s obzirom na infrastrukturne sisteme, objekte društvenog standarda, samoopskrbe, samozaštite i sistema skloništa.

IV. ZAJEDNIČKI PROSTORNI NORMATIVI I STANDARDI

Član 20.

U procesu izrade prostornih planova i u postupku utvrđivanja uvjeta uređenja prostora primjenjuju se zajednički normativi i standardi koji osiguravaju:

- racionalnu otpornost objekta,

- brzo napuštanje ugroženog objekta, dijela objekta ili lokaliteta,

- sigurnost susjednog objekta u odnosu na zapaljeni, srušeni ili na drugi način ugroženi objekt,

- pristupačnost objektu odnosno lokalitetu za potrebe intervencije i pružanja pomoći i

- minimalne uvjete za preživljavanje po prestanku djelovanja izravne opasnosti.

Član 21.

Kod izgradnje novih dijelova naselja, netto gustoća naseljenosti stambene zone ne smije prelaziti 200 stanovnika po hektaru, mjereno na bilo kojoj jediničnoj površini čija veličina ne prelazi 250 x 250 metara.

Netto gustoća naseljenosti starih dijelova naselja koja je veća od 500 stanovnika po hektaru ne smije se kod njihove rekonstrukcije dalje povećavati.

U stambeno-poslovnim zonama u netto gustoći obračunava se stalni broj stanovnika zone uvećan za polovicu broja radnih mjesta u zoni.

Član 22.

Izgrađenost zemljišta (zemljište pod objektima) u stambenoj zoni i mješovitoj zoni u kojoj je zastupljeno i stanovanje, ne smije preći 30% na jediničnoj površini 250 x 250 metara.

Iznimno od stava 1. ovog člana izgrađenost zemljišta može biti i veća, ako se radi o rekonstrukciji povijesnih ili drugih zaštićenih dijelova naselja, ali ne veća od zatečene.

U smislu ovog pravilnika, u izgrađenost se ne uračunavaju javne prometne površine i podzemni objekti ispod razine konačno zaravnatog okolnog terena i površinski obrađenog kao okolni teren.

Član 23.

Odnos između brutto razvijene površine svih nadzemnih etaža stambene zone i promatrane površine jedinične površine iz člana 21. stav 1. ovog pravilnika ne smije biti veći od 1.

Iznimno od stava 1. ovog člana, kod rekonstrukcije povijesnih i drugih zaštićenih dijelova naselja, može se zadržati veći odnos.

Član 24.

Visina stambenih i poslovnih objekata ne može biti veća od prizemlja i četiri nadzemne etaže (max. 18 m).

Iznimno od stava 1. ovog člana, za gradove s više od 10.000 stanovnika, visina stambenih i poslovnih objekata može biti i veća ali ne veća od prizemlja i šest nadzemnih etaža (max. 24 m), a za gradove s više od 100.000 stanovnika ne veća od prizemlja i osam nadzemnih etaža (max. 30 m).

Etažom iz stava 1. i 2. ovog člana smatra se i uređeno potkrovlje.

Ako se objekt gradi na kosom terenu, visina do koje može sizati objekt računa se od linije koja prati nagib konačno zaravnatog terena.

Član 25.

Medusobni razmak stambenih odnosno poslovnih objekata ne može biti manji od visine sljemena krovišta većeg objekta ali ne manji od $\frac{H_1}{2} + \frac{H_2}{2} + 5m$, gdje je H_1 visina vijenca jednog objekta, a H_2 visina vijenca susjednog objekta pod uvjetom da krovište nema nagib veći od 60°, a slijedeća uvučena etaža da ne prelazi liniju nagiba od 45° (slika).

Iznimno od stava 1. ovog člana, skupina niskih stambenih objekata do P+1 koja čini kolonu ne dulju od 125 m može imati i manji medusobni razmak, ali ne manji nego što je to određeno u stavu 3. člana 26. ovog Pravilnika.

Izgrađivati se mogu samo otvoreni blokovi koji imaju najmanje dva otvora čija širina ne može biti manja od $\frac{H_1}{2} + \frac{H_2}{2} + 5m$.

Prilikom rekonstrukcije postojećih blokova koji nisu pod zaštitom, a stanovi imaju jednostranu orijentaciju, moraju se ostaviti najmanje dva otvora čija širina ne smije biti manja od $\frac{H_1}{2} + \frac{H_2}{2} + 5m$, odnosno jedan takav otvor ako postoji još najmanje jedan kolni prolaz u dvorište minimalne širine 3 m i minimalne visine 4,2 m.

Iznimno od stava 4. ovog člana nije potrebno ostavljati otvor u bloku ako se na drugi način izvede pristup u dvorište bloka minimalne širine 3 m i minimalne visine 4,2 m koji je zaštićen od djelovanja ruševina u dometu njihova rasprostiranja.

U slučaju da unutar blokova koji imaju obostranu orijentaciju stanova i poslovnih jedinica ne postoje dvorište zgrade, javne površine niti pomoćni izlazi iz skloništa, kod rekonstrukcije takvog bloka nije potrebno osiguravati kolni prilaz u dvorište.

Član 26.

Uvjeti uređenja prostora moraju sadržavati i podatak o vatrootpornosti objekta.

Udaljenost slobodnostojećih objekata niske stambene izgradnje (P+1) od susjedne parcele ne može biti manja od 3 metra ako se prema toj medi izvode otvori.

Medusobne udaljenosti između objekata niske stambene izgradnje ne mogu biti manje od 6 m, ali ne manje od visine sljemena krova većeg objekta.

Objekti niske stambene izgradnje građeni kao dvojni ili u nizu moraju uz susjedni zid imati izveden protupožarni zid minimalne otpornosti dva sata. Ukoliko se izvodi goriva krovna konstrukcija, protupožarni zid mora presjecati čitavo krovšte.

Objekti kolektivnog stanovanja i poslovni objekti, kada se izvode u bloku, uz susjedni objekt moraju imati izgrađen protupožarni zid kako je to određeno u stavu 4. ovog člana.

Kada se objekti iz stava 5. ovog člana grade u dužini koja zahtijeva dilatiranje objekta tada se zidovi uz dilatacionu rešku izvode kao protupožarni.

Iznimno od stava 6. ovog člana, u slučajevima kada organizacija objekta zahtijeva trajno horizontalno povezivanje dilatiranih dijelova objekta, protupožarni zid nije obavezan, pod uvjetom da postoje dva stubišta koja nisu udaljenija od 30 m od bilo koje prostorije između krajnjih dilatacija uz koje je izveden protupožarni zid i da udaljenost protupožarnih zidova nije veća od 120 m.

U slučaju da se kroz protupožarni zid treba osigurati horizontalna komunikacija, izvode se protupožarna vrata čija vatrootpornost ne može biti manja od vatrootpornosti protupožarnog zida.

Član 27.

Pristup objektima niske stambene izgradnje (prizemni i jednokatni objekti) i objektima kolektivnog stanovanja koji imaju obostrano orijentirane stanove, a čija visina ne prelazi četiri kata, potrebno je osigurati najmanje s duže strane objekta.

Pristup objektima kolektivnog stanovanja, osim objekata iz stava 1. ovog člana, i javnim objektima potrebno je osigurati s najmanje dvije strane na kojima se nalaze otvori.

Provedbenim planovima odnosno uvjetima uređenja prostora mora se dati takvo rješenje da se prigradnjom u prizemlju ili nižim katovima ili izgradnjom parkirališta ne sprečava pristup objektu.

Član 28.

Kod izrade novih i rekonstrukcije starih dijelova naselja, izuzev dijelova naselja pod zaštitom, stambene i poslovne zone grada moraju se podijeliti na čelije koje se mogu upisati u kvadrat 250 x 250 metara.

Širina slobodne površine između dvije čelije iz stava 1. ovog člana ne može biti manja od $H_1 + H_2 + 10$ m, gdje su H_1 i H_2 visine vijenaca krovova nasuprotnih rubnih objekata.

Čelije iz stava 1. ovog člana čine čeliju višeg reda čija širina odnosno dužina ne prelazi 1 km.

Čelije iz stava 3. ovog člana moraju međusobno biti odijeljene slobodnom površinom čija širina ne može biti manja od $H_1 + H_2 + 20$ m.

Slobodne površine određene stavom 4. ovog člana moraju također dijeliti skladišne i proizvodne zone od zona druge namjene koje se po potrebi uvećavaju za koeficijent povećane opasnosti od tih zona zbog njihove posebne namjene.

Unutar svake čelije iz stava 1. ovoga člana potrebno je osigurati dovoljno veliku neizgrađenu površinu za sklapanje od rušenja i evakuaciju stanovništva čije su granice od susjednih objekata udaljene najmanje za polovicu njihove visine ($H/2$).

Velicina neizgrađene površine iz stava 6. ovog člana ne može biti manja od $St/4$ računano u m^2 , gdje je St broj stanovnika čelije.

U pojasevima što ih čine slobodne površine između čelija u pravilu se grade prometnice.

Član 29.

Centar grada čiji zbijeno izgrađeni dio prelazi 3 km mora, s najmanje dva ozelenjena koridora, minimalne širine 50 metara, biti povezan sa šumskim vangradskim prostorom.

Kod većih gradova i drugi dijelovi grada moraju biti povezani sa slobodnim vangradskim prostorima ozelenjenim koridorima.

Medusobna udaljenost ozelenjenih koridora ne može biti veća od 3 km.

Sve značajnije zelene površine u gradu moraju s ozelenjenim koridorima činiti jedinstven sistem.

Slobodni prostori iz člana 28. stav 5. ovog pravilnika moraju biti pješačkim vezama spojeni na sistem iz stava 4. ovog člana.

Postojeće zelene površine u gradovima koje čine koridore iz stava 1. i 2. ovog člana ne smiju se smanjivati i ni u kojem slučaju ne smije im se mijenjati namjena.

U vangradskim prostorima linearna naselja ne mogu se kontinuirano širiti u duljini većoj od 3 km.

Neizgrađeni razmak između dva naselja iz stava 7. ovog člana ne može biti manji od 300 m.

Iznimno od stava 8. ovog člana, kod rekonstrukcije naselja duljih od 3 km, neizgrađeni razmak može biti i manji, ali ne manji od 100 m.

Član 30.

U naselju i među naseljima potrebno je osigurati nesmetani prolaz vatrogasnih vozila i vozila hitne pomoći.

Udaljenost objekta od ruba javne prometne površine (rub kolnika, ulice ili trga) ne može biti manji od $H/2$ gdje je H visina vijenca krova objekta.

Gradevinsko područje ne smije se širiti uz magistralnu i regionalnu cestu, osim u slučaju kada je to određeno generalnim urbanističkim planom.

U slučaju kada se gradevinsko područje širi uz lokalnu cestu ili seoski put u smjeru magistralne odnosno regionalne ceste, ne smije se približiti magistralnoj cesti na udaljenost manju od 100 m, a regionalnoj cesti na udaljenost manju od 50 m.

Udaljenost objekta od ruba kolnika magistralne i regionalne ceste ne može biti manja od visine objekta (H).

Uz magistralne ceste ne mogu se formirati gradevinske parcele koje imaju neposredni pristup s magistralne ceste.

Na križanjima i priključcima ulica i cesta mora se na osnovi kuta preglednosti utvrditi zona u kojoj se ne smiju izgrađivati objekti niti podizati nasadi.

Generalnim urbanističkim planom mora se odrediti mreža ulica kao i kriteriji za izgradnju ulica koje su važne za pružanje pomoći u slučaju iznimnih uvjeta (širina, radijusi za križanja i sl.)

Član 31.

Križanje magistralnih ili regionalnih cesta te križanje ovih cesta i željezničke pruge u dvije razine može se izvo-

diti samo pod uvjetom da je na istom cestovnom pravcu osigurana paralelna cesta odnosno ulica s križanjem u jednoj razini.

U slučaju kada je posebnim propisom određeno obavezno izvođenje križanja u dvije razine, uz križanje u dvije razine izvodi se i pomoćno križanje u jednoj razini.

Pomoćno križanje iz stava 2. ovog člana mora se izvesti na način da kroz njega mogu proći sve vrste vozila kao i kroz glavno križanje, te da je opremljeno uređajima koji omogućavaju njegovo korištenje samo u iznimnim uvjetima.

Član 32.

U svakoj općini, gdje to uvjeti dopuštaju, treba se odrediti i štitići od izgradnje i druge devastacije prostor koji bez posebne pripreme može poslužiti za spuštanje lakih aviona.

U svim većim naseljima, a naročito u naseljima i lokalitetima, do kojih ne postoje cestovne komunikacije, ili može doći do njihovog prekida zbog lavina, sniježnih nanosa i sl, mora se odrediti i štitići površina za heliodrom.

Član 33.

Građevinsko područje grada ili drugog naselja ne smije se širiti na rasjedne zone, klizišta, na površine izložene jakim vjetrovima, poplavama, bujicama, lavinama, na površine potencijalno ugrožene od eksplozije, velikih požara, rušenja brane i sl.

Član 34.

Za gradove preko 20.000 stanovnika koji se djelomično ili u cijelosti nalaze u VII, VIII ili IX stupnju seizmičnosti mora se izraditi seizmička mikro rajonizacija.

Uvjeti uređenja prostora za građevinsku parcelu moraju sadržavati i stupanj seizmičnosti područja u kojem se parcela nalazi.

Na utvrđenim rasjednim zonama u naselju mogu se uređivati i zelene i druge javne površine, pojedine vrste objekata i infrastrukture i niski stambeni objekti, ne više od jednog kata uz uvjet da gustoća naseljenosti zone ne prelazi 50 st/ha.

Član 35.

U inundacijama rijeka ne mogu se utvrditi uvjeti uređenja prostora za podizanje stambenih objekata.

U područjima bez reguliranih vodotoka i u područjima, na kojima prijeto opasnost od probijanja nasipa, a izgradnja nije suprotna prostornom planu, objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen za najveće vode.

Površine iznad natkritih vodotoka ne smiju se izgrađivati, već ih je potrebno uređivati kao ulice, trgove, zelene i druge slobodne površine, na način da u iznimnim uvjetima voda može proteći i površinski bez značajnijih posljedica.

U slučaju da je uzvodno od naselja podignuta ili planirana brana, na dijelu naselja između linija plavljenja, u slučaju rušenja brane, generalnim urbanističkim planom i provedbenim planom mogu se planirati samo zelene i druge neizgrađene površine te infrastrukturni koridori.

Između linija plavljenja iz stava 4. ovog člana ne mogu se utvrditi uvjeti uređenja prostora za objekte koji se prema istoj odredbi ne mogu graditi na tom području.

Član 36.

Kada se osnivaju građevinske parcele uz obale mora i osobito vrijednih voda, njihova udaljenost od vodnog odnosno pomorskog dobra ne može biti manja od 5 m.

Do utvrđivanja detaljne granice pomorskog dobra, granicom pomorskog dobra smatra se crta koja je udaljena horizontalno 6 metara od crte najviše plime.

Član 37.

Objekti tradicionalne seoske prerade (vodenice, pilane i sl) moraju se zaštititi.

Vodotoke potoka i rječica treba uređivati na način da se na njima mogu podizati male hidrocentrale.

Član 38.

Uvjetima uređenja prostora mora se odrediti da svaki stambeni objekt ima u svakom stanu najmanje jedan dimovodni priključak za štednjak ili peč na kruto gorivo, i ventiliranu smočnicu minimalne tlocrtno površine od 2 m².

Uvjetima uređenja prostora za izgradnju objekata primarnog i sekundarnog stanovanja, kada se isti grade u područjima gdje nema lokalnih izvora pitke vode, određuje se obavezna izgradnja cisterna.

Ne smiju se uništavati ili izmijeniti namjena postojećim cisternama za vodu, koje su već izgrađene na području iz stava 2. ovog člana.

Postojeći lokalni izvori vode (bunari, česme i sl) trebaju se održavati i ne smiju se zatrpavati ili uništavati na drugi način.

V. SKLANJANJE

Član 39.

Skloništima za zaštitu stanovništva i materijalnih dobara od ratnih opasnosti smatraju se zatvorene prostorije koje svojim funkcionalnim rješenjem, konstrukcijom i oblikom osiguravaju propisanu zaštitu prema tehničkim normativima za izgradnju skloništa a koja se u pravilu grade u miru.

Zaštitnim objektima smatraju se i drugi objekti prilagodeni za sklanjanje kao i rovovska skloništa i zakloni koji se grade u neposrednoj ratnoj opasnosti i u ratu.

Sklanjanjem na manje ugrožena mjesta smatra se premještanje ljudi i materijalnih dobara u neposrednu blizinu boravka, s tim da se po prestanku opasnosti vraćaju u mjesto rada odnosno stanovanja.

Evakuacijom se smatra sklanjanje ljudi i materijalnih dobara iz ugroženih područja s tim da se u mjestu evakuacije osiguravaju uvjeti za duži boravak ljudi.

Član 40.

Osiguranje gradnje skloništa i prilagodavanje pogodnih građevinskih prostorija komunalnih i prirodnih objekata za potrebe sklanjanja iz člana 39. ovog pravilnika i ostale mjere zaštite iz člana 2. ovog pravilnika ostvaruju se u pripremi, izradi, donošenju i provođenju prostornih planova iz člana 2. ovog pravilnika.

Član 41.

Urbanističko-tehničkim uvjetima utvrđuju se potrebni uvjeti za izgradnju skloništa i drugih zaštitnih objekata u sastavu podataka o lokaciji s oznakom stupnja tajnosti.

Član 42.

Kod urbanističkog planiranja, urbanističkog projektiranja i utvrđivanja uvjeta uređenja prostora za skloništa moraju se primjenjivati slijedeći standardi i normativi:

- mreža skloništa treba biti ravnomjerno razmještena s obzirom na gustoću naseljenosti i stupanj ugroženosti,

- najveća dozvoljena udaljenost do najudaljenijeg mjesta s kojeg se zaposjeda sklonište ne može biti veća od 250 m, s time da se vertikalne udaljenosti računaju trostruko,

- treba težiti planiranju skloništa kapaciteta od 100 do 300 ljudi,

- skloništa treba locirati tako da su udaljena od lako zapaljivih i eksplozivnih mjesta kako eventualni požar ili eksplozija tih objekata ne bi utjecala na sigurnost korisnika skloništa,

- skloništa ne bi trebalo graditi u blizini objekata koji su osobito ugroženi od napada iz zraka (mostovi, određeni vojni objekti izloženi napadu, velika prometna križanja),

- skloništa u pravilu treba planirati i za mirnodopsko korištenje,

- lokacija skloništa treba biti planirana tako da je pristup skloništu omogućen i u uvjetima rušenja objekta u kojem je smješteno sklonište. Domet ruševina prilikom rušenja zgrada iznosi mjereno pravokutno na stranice tlocrta $d = H/2$ pri čemu je H visina objekta od nivoa terena do vijenca krova.

Član 43.

Broj sklonišnih mjesta stambene zgrade određuje se prema broju stanara zgrade s tim da ne može biti manje od 1 sklonišnog mjesta na 50 m² bruto razvijene površine stambene zgrade, a za porodično sklonište ne manje od 3 osobe.

Broj sklonišnih mjesta u proizvodnim organizacijama udruženog rada određuje se prema broju zaposlenih u određenoj radnoj organizaciji s tim da ne može biti manji od 2/3 broja zaposlenih radnika a ako se radi u smjenama od 2/3 broja zaposlenih radnika u najvećoj smjeni.

Broj sklonišnih mjesta u organizacijama udruženog rada i drugim organizacijama koje se osim proizvodnje bave i uslužnom i obrazovnom djelatnošću ne može biti manji od:

- 2/3 broja zaposlenih i 2/3 broja djece koja se prema kapacitetu predškolske ustanove mogu u nju smjestiti,

- 2/3 broja zaposlenih i 1/2 broja učenika prema kapacitetu u jednoj smjeni u osnovnim, srednjim i višim školama i fakultetima,

- 2/3 broja zaposlenih i 2/3 broja pacijenata koji se prema kapacitetu bolnice i druge zdravstvene ustanove mogu u nju smjestiti,

- 2/3 broja zaposlenih i 2/3 broja osoba koje se prema kapacitetu doma za umirovljenike mogu u njega smjestiti,

- 2/3 broja zaposlenih i 1/2 broja kreveta u hotelima,

- 2/3 broja zaposlenih i 1/3 broja stolica u restoranima,

- 2/3 broja zaposlenih i 1/2 broja stolica u kinodvoranama, kazalištima, koncertnim i drugim dvoranama,

- 2/3 broja zaposlenih u najvećoj smjeni i za kupce za koje se broj sklonišnih mjesta uzima dvostruko od broja radnika koji neposredno uslužuju kupce u trgovinama i opskrbnim centrima,

- 2/3 broja zaposlenih u najvećoj smjeni i 2/3 broja putnika koji se prosječno u 1 satu zateknu na željezničkoj i autobusnoj stanici. Prosječni jednosatni broj putnika na stanici određuje se tako da se polovina sjedećih mjesta u vlakovima ili autobusima koji se zadržavaju u stanici podijeli s brojem 16,

- 2/3 broja zaposlenih u najvećoj smjeni u drugim poslovnim prostorijama.

Broj sklonišnih mjesta u javnim skloništima određuje se prema broju stanovnika za koje nije osigurano sklanjanje u kućnim ili blokovskim skloništima i za ljude koji se mogu zateći u krugu gravitacije javnog skloništa.

VI. POSTUPAK IZRADA I DONOŠENJA PROSTORNIH PLANOVA.

Član 44.

Rad na primjeni mjera zaštite u prostornim planovima odvija se paralelno s ostalim aktivnostima u svim fazama pripreme, izrade i donošenja prostornog plana kao dio jedinstvenog procesa planiranja.

Mjere zaštite u prostornim planovima određuju se na osnovi procjena ugroženosti koje su sadržane u planovima obrane i planovima zaštite od elementarnih nepogoda, a u skladu s ovim pravilnikom i drugim propisima.

Organi koji izrađuju planove obrane i planove zaštite od elementarnih nepogoda dužni su organima koji pripremaju prostorne planove dati izvode ili tehničke podatke o procjeni ugroženosti iz stava 2. ovog člana.

Član 45.

U postupku izrade prostornog plana društveno-političke zajednice i generalnog urbanističkog plana grada, odnosno naselja gradskog karaktera, obavezno se izrađuje osnovna studija o potrebama općenarodne obrane.

Prostornim planom društveno-političke zajednice, odnosno odlukom o izradi drugog prostornog plana, mogu se odrediti i drugi slučajevi kada se u postupku izrade prostornog plana obavezno izrađuje studija iz stava 1. ovog člana.

Studija iz stava 1. ovog člana je osnova za utvrđivanje cjelokupnih potreba općenarodne obrane kao i za utvrđivanje mjera zaštite.

Član 46.

Organ uprave nadležan za poslove prostornog planiranja i organ uprave nadležan za poslove narodne obrane u suradnji s drugim organima uprave društveno-političke zajednice određuju mjere zaštite od ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora na osnovi procjene ugroženosti od ratnih djelovanja iz planova obrane, a u skladu s odredbama ovog pravilnika.

Član 47.

Zahtjev i podaci iz člana 5. i 46. ovog pravilnika su osnova za razradu i utvrđivanje koncepcije smjernica i planskih rješenja mjera zaštite od ratnih opasnosti u uređivanju prostora.

Razrada koncepcije, smjernica i planskih rješenja (studije mjera zaštite od ratnih opasnosti) vrši se istovremeno i u sklopu utvrđivanja koncepcije, smjernica i planskih rješenja koja su bazirana na mirnodopskim ciljevima i potrebama razvoja, izgradnje i uređenja prostora za područje za koje se plan donosi.

Član 48.

Organizacija kojoj je provjerena izrada prostornog odnosno urbanističkog plana određuje osobu iz sastava radnog tima za suradnju s organom uprave nadležnim za poslove narodne obrane i za poslove prostornog planiranja.

Član 49.

Prijedlog prostornog plana za studijom iz člana 45. ovog pravilnika razmatra savjet za narodnu obranu skupštine općine, a u izradi prijedloga studije i drugih priloga kojim se predlažu mjere zaštite od ratnih opasnosti sudjeluju organi uprave nadležni za urbanizam i organi uprave nadležni za poslove narodne obrane u okvirima svojih prava i dužnosti.

Studija i prilozi prostornog i urbanističkog plana ne upućuju se na javno razmatranje, već se o sadržaju studije i priloga daju usmeno neophodna objašnjenja.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 50.

Odrębde ovog pravilnika primjenjuju se i u postupku izmjena i dopuna postojećih prostornih planova.

Član 51.

U roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog pravilnika, društveno-politička zajednica je dužna:

- utvrditi granice zelenih površina iz člana 29. stav 6. ovog pravilnika,
- pristupiti izradi seizmičke mikrorajonizacije za gradove koji se nalaze u IX i X stupnju seizmičnosti,
- uskladiti granice građevinskog područja s odredbom člana 29. stav 7, 8. i 9. i člana 30. stav 3. i 4. ovog pravilnika.

U roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog pravilnika, društveno-politička zajednica je dužna pristupiti izradi seizmičke mikrorajonizacije za gradove koji se nalaze u VIII stupnju seizmičnosti, a u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog pravilnika za gradove koji se nalaze u VII stupnju seizmičnosti.

Član 52.

U slučaju da se posebnim zakonom ili propisom na osnovi zakona odrede normativi i standardi kojima se osiguravaju pojačane mjere zaštite u odnosu na normative i standarde zaštite određene ovim pravilnikom, kod utvrđivanja uvjeta uređenja prostora i prilikom izgradnje objekta primjenjivat će se normativi i standardi tih pojačanih mjera zaštite.

Član 53.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Narodnim novinama".

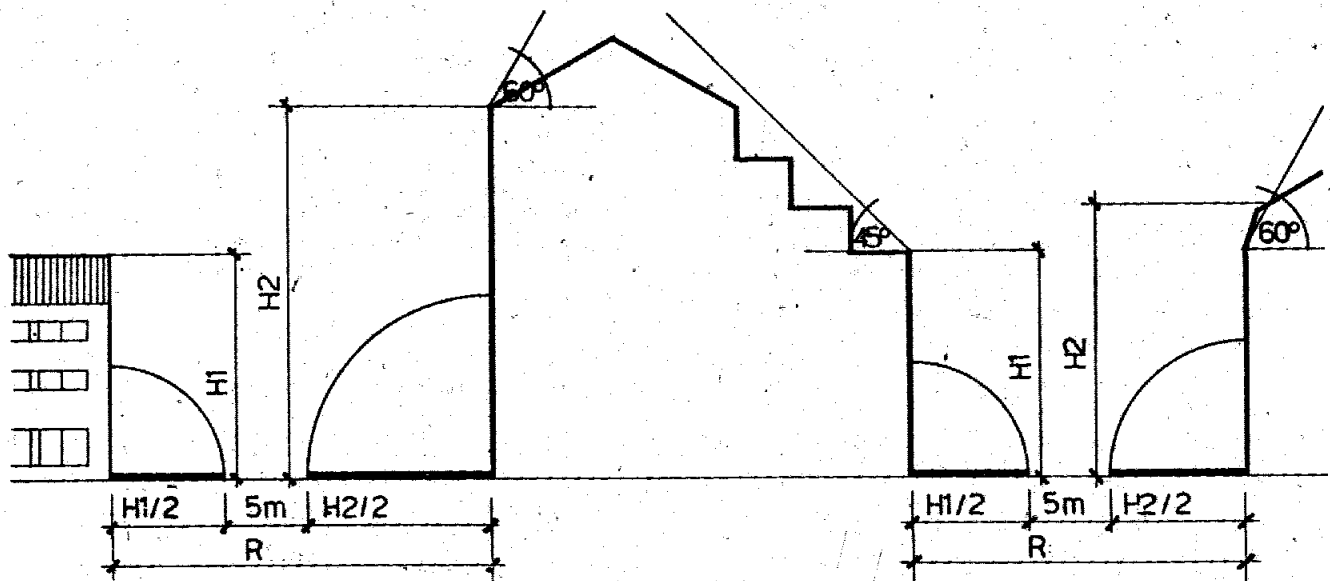
Broj: 04-122/1983

Zagreb, 17. veljače 1983.

Predsjednik
Republičkog komiteta za
građevinarstvo, stambene i
komunalne poslove i
zaštitu čovjekove okoline
mr Danijel Režek, v. r.

MINIMALNI RAZMAK OBJEKATA

$$R = H_1/2 + H_2/2 + 5m$$

Na
skog p
ključk
22. tra
starsk

1) za

Red.
br.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
24.
25.
26.
27.

2) za

Gru
kata
kota

I
II
i
III

IV
i
V

297

RJEŠENJE

Na temelju člana 10. Zakona o utvrđivanju katastarskog prihoda („Narodne novine“, br. 44/73), a u vezi sa zaključkom Izvršnog vijeća Sabora broj 03/2-3138-528-1983 od 22. travnja 1983. Republička komisija za utvrđivanje katastarskog prihoda donosi

o utvrđivanju cijena poljoprivrednih i šumskih proizvoda, reprodukcijonog materijala i usluga u poljoprivrednoj proizvodnji

Utvrđuju se cijene poljoprivrednih proizvoda, cijene drveta na panju, kao i cijene za pojedine vrste materijalnih troškova proizvodnje s kojima će se obaviti valorizacija postojećeg katastarskog prihoda u pojedinom katastarskom kotaru, i to:

1) za poljoprivredne proizvode

Cijene u dinarima za 1 kg proizvoda u grupi katastarskih kotara

Red. br.	Proizvod	I	II	III	IV	V
1.	Pšenica i raž	13,00	13,30	13,50	14,00	14,00
2.	Ječam i kukuruz	11,00	11,50	13,00	13,00	13,00
3.	Zob	11,00	11,50	13,00	13,00	13,00
4.	Slama	0,40	0,40	0,60	0,60	0,60
5.	Kukuruzovina	0,20	0,20	0,50	0,50	0,50
6.	Sijeno livadsko	5,00	5,00	4,50	4,00	4,00
7.	Sijeno sa pašnjaka	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70
8.	Djetelina i lucerka	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
9.	Grahovica	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
10.	Krumpir za ljudsku ishranu	7,00	7,00	7,50	8,00	8,00
11.	Krumpir za stočnu ishranu	2,50	2,50	2,80	3,00	3,00
12.	Grah u zrnju	45,00	45,00	50,00	55,00	55,00
13.	Grašak	15,00	15,00	15,00	20,00	20,00
14.	Crni luk	10,00	10,00	10,00	12,00	12,00
15.	Kupus	5,00	5,00	5,00	7,00	7,00
16.	Rajčica	8,00	8,00	9,00	10,00	10,00
17.	Paprika	12,00	12,00	14,00	15,00	15,00
18.	Ostalo povrće	9,00	10,00	10,00	12,00	13,00
19.	Jabuke	5,00	6,00	6,00	8,00	8,00
20.	Kruške	5,50	6,50	6,50	10,00	12,00
21.	Kajsije i breskve	15,00	20,00	20,00	25,00	25,00
22.	Trešnje i višnje	9,00	10,00	10,00	15,00	15,00
23.	Šljive	5,00	6,00	7,00	4,00	4,00
24.	Orasi	50,00	50,00	60,00	70,00	80,00
25.	Bademi i lješnjaci	-	-	-	80,00	80,00
26.	Grožđe	15,00	15,00	15,00	14,00	13,00
27.	Maslinovo ulje	-	-	-	150,00	150,00

2) za prirast drveta na panju po 1 m³ odnosno prostornom metruCijena u dinarima za 1 m³ po sortimentima

Grupa katast. kotara	Vrsta drveta	Cijena u dinarima za 1 m ³ po sortimentima						
		trupci za furnir	trupci za rezanje	oblovina za pragove	jamsko drvo	seoska građa	celulozno i taninsko drvo	ogrjevno drvo
I	hrast	3.000	1.200	720	400	480	-	150
	bukva	1.400	600	500	280	320	180	200
II	brijest i jasen	2.800	900	-	400	480	-	170
	i bagrem	-	600	-	400	480	-	150
III	grab	-	800	-	280	-	-	200
	ostale tvrde listače	-	600	-	280	400	160	150
i	meke listače	1.400	600	-	-	-	160	140
	četinjače	-	800	-	400	480	360	-
hrast	-	-	1.000	700	320	500	-	140
	bukva	1.200	600	400	240	320	180	140
IV	brijest i jasen	2.400	800	-	320	480	-	140
	i grab	-	700	-	320	-	-	160
V	bagrem	-	600	-	320	480	-	140
	ostale tvrde listače	-	600	-	240	400	160	140
i	meke listače	1.200	600	-	-	-	160	140
	četinjače	-	720	-	-	480	360	140